

A photograph of a man and a woman in a field of tall grass at sunset. The man is in the foreground, wearing a blue t-shirt, with his arms outstretched towards the horizon. The woman is behind him, also with her arms outstretched. The sky is filled with soft, golden light from the setting sun, and the grass is in sharp focus in the foreground.

Taloudellinen ja toiminnallinen toteuma 1.1. - 30.4.2023

LAPINLAHTI

Sisällysluettelo

Yhteenveto toteutumasta 30.4.2023 ja arvio talousarvion kokonaistoteutumasta	2
Yhteenveto talousarvion toteutumasta 30.4.2023 käyttötalousosa/investointiosa/rahoitusosa	3
Käyttötalous	5
Keskusvaalilautakunta.....	5
Vaalit	5
Tarkastuslautakunta.....	5
Kunnanhallitus	5
Yleishallinto	5
Kehittämispalvelut	7
Työllistämispalvelut	7
Projektit	9
Strategiset tavoitteet	10
Sivistysosasto	15
Perusopetus	15
Lukio.....	17
Kulttuuri- ja nuorisopalvelut	17
Varhaiskasvatus	21
Tukipalvelut.....	22
Strategisten tavoitteiden toteuma	23
Tekninen osasto 30.4.2023	33
Strategiset tavoitteet ja niiden toteuma talousarviossa	34

Yhteenveto toteutumasta 30.4.2023 ja arvio talousarvion kokonaistoteutumasta

Yleistä

Tasaisen kertymän mukaan määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuma tulisi olla 33,33 % raportointiajankohtana. Käyttötalouden ulkoisten toimintatuottojen toteutumaprosentti on 38,0 % ja toimintakulujen 35,7 %. Toimintatuottojen hyvään toteutumaan vaikuttaa se, että hankkeiden avustukset on kirjattu tuloksi jo koko vuoden osalta.

Hyvinvointialueuudistus 1.1.2023 vaikutti merkittävästi Lapinlahden kunnan talouteen ja toimintaa, kun talousarviosta poistuivat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen menot. Näin ollen esim. menokehityksen vertaaminen viime vuoden vastaavaan ajankohtaan ei anna realistista kuvaa, koska toimintatuotot ovat noin 40 % pienemmät ja toimintakulut noin 63 % pienemmät kuin vuonna 2022. Muutoksia tuli läpi koko organisaatioon esim. hallintokeskukselle lisättiin työterveyshuollon ja ympäristöterveyden menot, ravitsemuspalveluiden ulkoistaminen lisäsi menoja sivistysosastolle ja teknisen osaston tulot kasvoivat hyvinvointialueelta saatavien vuokratulojen vuoksi.

Menojen kehityksessä on huhtikuun lopun tilanteen mukaisesti ylitystä palvelujen ostoissa (7,6 %) sekä aineissa, tavaroissa ja tarvikkeissa (4,66 %). Henkilöstökulut ovat lähes talousarvion mukaiset ja avustukset ovat hieman alle tasaisen kertymän. Kun tarkastellaan osastojen toteutumia huhtikuun lopun mukaisesti, ovat toteutumat seuraavat: hallintokeskus 35,3 %, sivistysosasto 33,5 % ja tekninen osasto 39,3 %.

Verotulojen toteutuma on 45,3 % ja valtionosuuksien 34,4 %. Verotuloissa kunnallisverojen kertymä on 51,6 %, yhteisöverojen 54,4 % ja kiinteistöverojen 1,4 %. Tammikuussa tilitettiin joulukuun ennakot, joista ei tehty veroprosentin leikkausta, tämä kohentaa alkuvuoden verokertymää. Vuoden 2022 verotus valmistuu joustavasti heinä-syyskuussa, ja se vaikuttaa heikentävästi heinä-syyskuun verotilityksiin, koska veronpalautukset vähennetään tilityksistä. Verotuloja arvioidaan saatavan noin 0,4 milj. € enemmän ja valtionosuuksia 0,2 milj. € enemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Rahoituskuluissa on kasvua enemmän kuin talousarviossa ennakoitiin ja niiden oletetaan ylittyvän noin 190 000 eurolla. Osinkotuottoja ennakoidaan saatavan noin 0,4 milj. € enemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Lyhytaikaista lainaa on nostettu 1,5 milj. euroa.

Talousarvion toteutumamaraportti 30.4.2023 tilanteen mukaisesti on koottu osastonjohtajien antamien tietojen perusteella.

Arvio koko vuoden talousarvion toteutumasta

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Verotuloja ja valtionosuuksia arvioidaan kertyvän yhteensä noin 0,6 milj. € enemmän kuin, mitä talousarviossa ennakoitiin. Toimintamenot ovat tällä hetkellä 2,4 % suuremmat kuin ajankohdan tasaisen kertymän mukaan tulisi olla. Palkankorotukset tulevat olemaan noin 0,53 % suuremmat kuin talousarviossa ennakoitiin. Kunnanhallitus on edellyttänyt, että osastot ryhtyvät määrätietoisiin toimiin menojen sopeuttamiseksi talousarvion tasolle. Tilinpäätöksen tuloksen arvioidaan muodostuvan ylijäämäiseksi noin 1,0 milj. €.

Yhteenveto talousarvion toteutumasta 30.4.2023 käyttötalousosa/investointiosa/rahoitusosa

(tasainen kertymä 33,33 %)

Talousarvion toteutuma osastoittain

Osasto	Tulot		
	Ta 2023	Toteutuma 30.4.	Tot. %
Hallintokeskus	517 000	163 666	31,7
Sivistysosasto	1 290 300	719 229	55,7
Tekninen osasto	4 053 310	1 345 742	33,2
Toimintatulot yhteensä	5 860 610	2 228 637	38,0
	Menot		
Hallintokeskus	-4 443 898	-1 567 534	35,3
Sivistysosasto	-16 619 183	-5 566 743	33,5
Tekninen osasto	-5 649 439	-2 218 835	39,3
Toimintamenot yhteensä	-26 712 520	-9 353 112	35,0
	Nettomenot		
Hallintokeskus	-3 926 898	-1 403 868	35,8
Sivistysosasto	-15 328 883	-4 847 514	31,6
Tekninen osasto	-1 596 129	-873 093	54,70
Toimintakate yhteensä	-20 851 910	-7 124 475	34,2

Investointien toteutuma

Toteutuma	Ta 2023	Toteutuma 31.3.	Tot. %
Menot	-2 945 000	-65 930	2,2
Tulot	78 000	70 959	91,0
Netto	-2 867 000	5 029	-0,2

Rahoitusosan toteutuma

Toteutuma	Tuotot		
	TA 2023	Toteutuma 30.4.	Tot. %
Verotulot	17 085 000	7 734 914	45,3
Valtionosuudet	7 235 000	2 486 797	34,4
Korkotuotot	445 000	4 668	1,1
Muut rahoitustuotot	760 000	6 663	0,88
YHTEENSÄ	25 525 000	10 233 042	40,1

Toteutuma	Kulut		
	TA 2023	Toteutuma 30.4.	Tot. %
Korkokulut	-450 000	-237 206	52,7
Muut rahoituskulut	-10 000	-5 440	54,4
YHTEENSÄ	-460 000	-242 646	52,7

TULOSLASKELMA 30.4.2023 JA TILINPÄÄTÖSENNUSTE

(tasainen toteutuma 33,3 %)

	TA 2023 (1.000 €)	Toteutuma	Tot. %	TPE 31.12.2023
--	----------------------	-----------	--------	-------------------

		30.4.2023 (1.000 €)		(1.000 €)
Toimintatulot	5 861	2 230	38,1	5 760
Toimintakulut	-26 713	9 536	35,7	-27 053
Toimintakate	-20 852	-7 306	35,0	-21 293
Verotulot	17 085	7 735	45,3	17 510
Valtionosuudet	7 235	2 487	34,3	7 400
Rahoitustuotot ja -kulut	745	-231	-31,0	990
Vuosikate	4 213	2 685	63,7	4 607
Poistot	-3 548	-863	24,3	-3 548
Tilikauden tulos	665	1 822	273,9	1 059
Tilikauden ali/ylijäämä	665	1 822	273,9	1 059

Käyttötalous

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Eduskuntavaalit toteutettiin 2.4.2023 täsmällisesti vaalikohtaisten ohjeiden mukaisesti. Äänioikeustietojärjestelmää käytettiin kaikilla äänestysalueilla vaalipäivänä. Äänestysalueita oli vaaliessa neljä aiemman kolmen sijaa.

Lapinlahden kunnan äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa

Vuosi	Äänioikeutetut	Äänestysprosentti
2011	8 525	61,6 %
2015	8 306	63,0 %
2019	7 974	64,6 %
2023	7 354	65,8 %

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan vuoden 2022 tarkastus on vielä kesken. Lautakunta antaa arviointikertomuksensa 5.6.2023 kokouksessaan ja se on valtuuston käsittelyssä 12.6.2023. Tilintarkastus on vielä kesken. Tarkastuslautakunta käsittelee tilintarkastuskertomuksen 5.6.2023 ja se on valtuuston käsittelyssä 12.6.2023. Kunnan tilinpäätös on vuonna 2022 alijäämäinen 2,4M€, näin ollen kattamatonta alijäämää on 0,6M€. Konsernin taseessa alijäämää on 1,588M€. Sidonnaisuusilmoituksia ei ole käsitelty tarkastelujaksolla.

Kunnanhallitus

KUNNANHALLITUKSEN ALAISEN TOIMINNAN TALOUSARVION TOTEUMA 30.4. JA TILINPÄÄTÖSENNUSTE

	TA2023	Toteuma 1.1. -31.4.2023	Toteuma %	Ennuste TP 31.12.2023	erotus
toimintatuotot	412 000	103 900	27,61 %	412 000	0
toimintakulut	-4 443 800	-1 691 100	38,06 %	-4 443 800	0
toimintakate	-4 031 800	-1 587 200		-4 031 800	0

Yleishallinto

Yleishallinnossa hoidetaan keskitetysti talous- ja palkkahallinto, ICT-palvelut, työterveyspalveluiden hallinto, henkilöstöhallinto, hyvinvoinnin- ja osallisuuden edistäminen sekä yli kunnallisesta tuotettavien maaseutu- ja elintarvike- ja eläinlääkäripalveluiden hallinnolliset tehtävät.

Hallinnossa on huolehdittu siitä, että kunnan strategisia tavoitteita toteutetaan yleishallinnossa.

Yleishallinto on asettanut myös itsellensä strategiset tavoitteet sekä valvonut, että lautakunnat toteuttavat strategisia tavoitteita omalta osaltansa.

Kunnan talous- ja palkkahallinto on ulkoistettu ja 1.4.2023 alkaen on ko. asiat hoidettu Kuntalaskenta Oy:n järjestelmien kautta. Talouden hallintaan on johdettu tarkalla talouden seurannalla muutoksista huolimatta.

ICT-palveluita kehitetään kokoajan yhdessä Savon ICT-palveluita kanssa ja kiinnitetään erityistä huomiota turvallisuuden parantamiseen. Kevään aikana on päivitetty kunnan henkilöstön tietoturva ohjeet sekä ilmoituskanava. Kunnan nettisivujen uudistaminen on käynnissä ja niiden osalta pyritään siihen, että ne saadaan julkistettua kesäkuun loppuun mennessä. Viestinnän tehostamiseen kiinnitetty huomiota ja ylipäänsä viestintää on parannettu. Kunnanhallitus hyväksyi myös kunnalle viestintäsuunnitelman.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto aloitti toimintansa vuoden alussa ja se johtaa kunnan palveluita hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämässä. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen on jatkossa merkittävässä osassa palveluita kehitettäessä. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisestä laaditaan vuosittain toteuttamissuunta.

Toimenpiteet 1.1.-30.4.2023		Ajankohta
Osallisuuden edistäminen	Tapahtumat	
	Ikiliikkujaviikon tapahtumat	13.–19.3.
	Hemmon erätaival	26.2.
	Lasten lauantai kirjastolla	18.3.
	Muut toimenpiteet	
	Lapinlahden juhluvuosi 150 v. valmistelut aloitettu	
	Vammaisneuvoston ja ikäihmisten neuvoston kokoukset	
	Vammaisneuvoston toimintasääntö laadittu	
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Liikuntafoorumi liikuntaseuroille	5.4.
	Harrastekysely 1.–8. lk oppilaille	
	Monialaiset työryhmät	
	- Hyvän olon Lapinlahti -työryhmän kokoontuminen	
	- Varhaiskasvatuksen ruokakasvatustyöryhmä (x2)	
	- Kohtaamispaikkaverkoston kokoontuminen	
	- Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyöryhmä (x2)	
	Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön suunnitelman päivittäminen aloitettu. Valmistuu syyskuussa 2023.	
	Hyte-johtaminen	
	TEA-viisarikyselyt (kulttuuri ja kuntajohto)	
	Hyvinvointi- ja osallisuusjaoston toiminta käynnistynyt (x2)	
	- HyTe-kertoimen indikaattorit	
	- Päihdetilannekysely	

Henkilöstön työhyvinvoinnin osalta on sovittu toimenpiteet vuodelle 2023. Työhyvinvointia osalta on myös aloitettu toimia sijaisien järjestämisestä lomien ajaksi, jotta jokainen voi nauttia lomasta ilman työntekevelvoitetta. Kallaveden työterveys Oy aloitti vuoden alussa kunnan työterveyspalveluiden tuottamisen. Palvelu on lähtenyt toimimaan vaihtelevasti, erityisesti on kiitetty sitä, että palvelut on saatavissa nyt Lapinlahdella. Aino Healthin käyttöönoton suunnittelu osana varhaisena välittämisen on aloitettu.

Kehittämispalvelut

Kunnan asuntotoimea hoitaa Kaskihovi Oy. Asuntoimi on huolehtinut, että riittävästä vuokra asuntotarjonnan kunnan kaikissa taajamissa. Elinkeinopalveluissa (Viitostien Ykköstilat Oy) on pyritty vaikuttamaan positiivisesti kunnan työikäisen väestön määrään, elinkeinopohjan kehittymiseen ja koko kunnan elinvoimaan. Kunnan sisäinen joukkoliikenne järjestetty kustannustehokkaasti kaikilta kyliltä joko Varpaisjärven tai Lapinlahden taajamiin ja tarvittaessa myös Varpaisjärven ja Lapinlahden välillä. Kunta on pyrkinyt myös vaikuttamaan työssäkäyntialueensa joukkoliikenteen kehittymiseen niin että julkisten liikennevälineiden käyttö lisääntyisi työpaikkaliikenteessä.

Työllistämispalvelut

Työllistämispalveluissa on edelleen panostettu pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen kohdentamalla palveluita erityisesti yli 200 päivää työttöminä olleisiin. Palveluita on kehitetty erityisesti työllisyyden kuntakokeilun kautta. Tärkeänä työvälineenä on edelleen ollut tukityöllistäminen. Työllistämisen tavoitteena on löytää urapolku joko kouluttautumisen kautta tai suoraan sijoittumalla töihin kuntaan. Mittareina työllistymisen seuraamisessa käytetään aktivointiastetta, virtaa työttömyyteen sekä työttömyysjaksojen pituutta.

Tärkeänä työvälineenä nuorten työttömyyden vähentämisessä on nuorten työpajatoiminta. Kunta on osallistunut talven ja kevään aikana aktiivisesti TE24 -palveluiden suunnitteluun ja vaikuttanut koko Pohjois-Savon ratkaisun syntymiseen.

Kunta on tarjonnut nuorille kesätyömahdollisuuksia. Erityisesti on kiinnitetty huomiota mahdollisuuteen laaja alaisesti työllistyä kunnan ja kunnassa toimivien yritysten palveluun kesäaikana.

Tavoite	Toimenpide	Täsmennetyt tavoitteet ja toimenpiteet	Toteuma 1.1 - 30.4.
Pitkäaikais-työttömyyden alentaminen	Työllistämistoimia kohdistetaan pitkään työttömänä olleisiin (yli 200 pv työttömyysajan työmarkkinatukea saaneet). Aktivointiasteen kohottaminen erityisesti pitkäaikaistyöttömien osalta (11/2022: 14,8 %) kaikkien aktivointiaste 37,6% (11/2022) Nuorten aktivointiaste 36,3% 12/2022	• pitkäaikaistyöttömyys alenee 10 % vuonna 2023 (31.12.2022 vertailukumäärä 92) • aktivointiasteen kohottaminen erityisesti pitkäaikaistyöttömien osalta 32–33 % • nuorten aktivointiasteen kohottaminen 50 %:n • pitkäaikaistyöttömien suhteellisen määrän alentaminen kaikista työttömistä • kuntalaisen avulla työllistettyjen määrä 6 työtöntä • työkokeilujen lisääminen • nuorten määrä pajalla/positiiviset pajapäätymiset 90 % • palveluihin ohjaaminen	• 88 pitkäaikaistyötöntä 5/2023 • Kaikkien aktivointiaste 32,9% • Aktivointiaste pitkäaik.työttömät 31.3.2023 9,02% • Aktivointiaste nuoret 44,6% 3/2023 • Kuntalaisia myönnetty 3 henkilölle 4/2023 • Nuorten työpajalla kirjoilla 16 nuorta 4/2023. Positiivisia päättymisiä 2023 100% (8kpl) • Työkokeilussa 17 hlö:ä 3/2023

		kuntouttavan työtoimintaa sijoittuu kunnassa 30 henkilö työllistämismäärärahoilla työllistetään 40 työtöntä	- Työllistettyjä 4/2023 20 henkilöä - Kuntouttavassa työtoiminnassa kunnan yksiköissä 12 hlö:ä 4/2023 mennessä
Työttömäksi jääneiden tukeminen	Työttömäksi jääneen välitön tukeminen virta yli 3 kk 41,2 % yli 6 kk 39,4 % yli 12 kk 2,8 % Työttömien määrän alentaminen (5.4.2023 852 työnhakijaa, joista työttömiä 409; 10,2%) Typ-palvelussa 1.1.-30.11.2022 aloittaneita asiakkaita 11, päättyneitä 19. Positiivisia päättymissyitä 63,2%.	- virta yli 3kk:n työttömyyteen alle 30 % (11/2022 41,2%) - virta alle 25-vuotiaiden osalta yli 3 kk:n työttömyyteen alle 20 prosenttia - työttömyysjaksojen lyhentäminen kaikki alle 50 vko(11/2022 55) - työttömät 75 viikosta 2023/65 viikkoon - uusien asiakkaiden määrä TYP:n palveluissa 15, positiivisia päättymissyitä 70 % - avoimille työmarkkinoille työllistyneet asiakkaat - Työttömyysprosentti alenee alle 10 %:n	- Virta yli 3 kk tyött. 48,31% 3/2023 - Alle 25-vuotiaat 15,38% 3/2023 - Työnhaun keskim. Kesto kaikilla työnhakijoilla 69 vko:a, työttömillä työnhakijoilla 52 vko:a - ei tietoja saatavilla alkuvuodesta - Työttömyysprosentti 9,8 3/2023
Osaavan työvoiman varmistaminen yrityksille ja kunnalle	Oppisopimukset Työvoimapolitiittiset koulutukset Harjoittelupaikkojen osoittaminen (asenneilmapiiirin parantaminen) Avointen työpaikkojen nopeampi täyttäminen	- yritysyhteistyön lisääminen - yrityskäyntien aloittaminen (työvoimatarpeen määrällinen ja laadullinen selvittäminen), keväällä 2023 2 yritysvierailua, syksyllä 2023 5 yritysvierailua - yrityspaikat täyttyvät alle 40 vrk:ssa	Kaksi yritysvierailua sovittu 23.5. ja 30.5.
Tarjota nuorille mahdollisuus kesätyöhön	Nuorille tarjotaan kesätyöpaikka määrärahojen puitteissa. Kunnan kesätyöpaikka tarjotaan pääsääntöisesti ensimmäistä kertaa työllistyvälle nuorelle määrärahojen puitteissa. Muille työnantajille tarjotaan mahdollisuus kesätyötukeen määrärahojen puitteissa.	- kesätyöllistettyjen nuorten määrä vähintään 50 nuorta - ensikertalaisten yli 80 % paikkaa hakeneista - kesätyötukea haetaan 20 nuorelle	62 hakemusta Lapinlahden kunnan kesätyöpaikkoihin, valintatilanne varmistuu myöhemmin - Kesätyötukea haettu 38 nuorelle

Projektit

Projektia alueelle sisältyvät erillisrahoitteiset projektit, joiden määrärahat eivät sisälly minkään toisen osaston talousarvion. Vuonna 2023 tähän on sisältyvät Aktivoi-hanke sekä Viitoskäytävä - kumppanuudella kehittyvä kasvuvyöhyke- hanke.

Lisäksi tässä ovat seudullisen kehittämistoiminnan järjestelyihin tarvittavat määrärahat (seudullinen sopimus kehittämistoimista) ja Ylä-Savon veturin maksaosuus vuosittain.

Aktivoi-hanke

AKTIVOI - hankkeen tärkeimpänä tavoitteena on auttaa kunnan yrityksiä selviytymään koronan aiheuttamista talous- ym. vaikeuksista. Hankkeessa tavoitellaan mukana olevien yritysten muutoskyvykkyyden paranemista, jolloin ne ovat valmiimpia selviämään tämänhetkisestä ja mahdollisesti yritystä jatkossa kohtaavista kriisitilanteista. Tavoitteena on myös yrittäjien ja yritysten työntekijöiden liiketoiminnan osaamisen lisääntyminen (digitalisuus ja vihreä siirtymä) ja työssäjaksamisen paraneminen hankkeen toimenpiteiden vaikutuksesta. Hanke päättyy 31.12.2023.

Strategiset tavoitteet

Visionäärinen ja tekevä kunta

Tavoite	Toimenpiteet 2023	Mittari	Toteuma 1.1.–30.4.
IDEA- JA KOKEILUKULTTUURIN RAKENTAMINEN	- Rakennamme käytännöllisen mallin kriteereineen, joka kytketään osaksi strategian viestintää ja suunnataan ideointia strategisiin tavoitteisiin - Kehityskeskusteluissa ja henkilöstöpalavereissa kannustetaan ideoihin ja kokeiluihin - Otetaan käyttöön ideaboksi - Palkitaan parhaat ideat /herätteet vuoden lopussa - Lisäämme ideat ja kokeilut joryn ja henkilöstöpalaverien asialistalle - Sovimme keneltä pitää pyytää lupa ideoiden toteuttamiseen - Kuntalaisten palautteet (kuntalaisaloite) toteutetaan osallistavan budjetoinnin kautta	malli ideoiden ja kokeilujen määrä palautteiden määrä käytetyt eurot	Malli on rakenteilla Teamsiin on avattu ideoiden julkituomiseen kanava, jonka käyttöä aloitellaan. kuntalaisaloitteita on tullut 4 kpl, joista 3 kpl liittyen tuulivoiman rakentamiseen
KEHITÄMME KUNTAA EKOLOGISESTI KESTÄVÄLLÄ TAVALLA	- Päätöksen teossa arvioidaan ympäristövaikutukset - Osavuosikatsaukseen ilmastosuunnitelma yhtenä kohtana, avataan mitä tehty tai ei ole tehty	arviointien määrä	arviointilomake on valmisteltu ympäristölautakunnassa ja tulossa kunnanhallituksen päätöksentekoon.
LAPINLAHDEN TUNNETTUUDEN LISÄÄMINEN	Laaditaan viestintäsuunnitelma kärkitavoitteineen Uudistetaan kunnan www-sivut Panostetaan rekrytointi-ilmoituksiin (positiivinen työntekijäkuva) ja perehdytykseen	onnistuneiden rekrytointien määrä	KH hyväksyi viestintäsuunnitelma 30.3. WWW-sivujen uudistus meneillään. Pyrkimys saada julkaisu kuntoon 30.6. mennessä. Rekrytoinnissa panostettu positiiviseen työntekijäkuvaan. Pääosin rekrytoinnin tuottaneet hyviä hakijoita. Haasteita varhaiskasvatuksen ja erityisopetuksen rekrytoinneissa.

Palvelemme intohimoisesti

Tavoite	Toimenpiteet 2023	Mittari	Toteuma 1.1.–30.4.
PALVELUKETJUMME OVAT SUJUVIA JA TEHOKKAITA	Kuvaamme palvelut ja niiden kehittämisen mallin Tuotamme talousarvioon yhteismitalliset palvelukuvaukset (kysymykset, joihin vastataan: kenelle ja miten, toimintaympäristön muutos ja palvelutarve) Kuvaamme yhdyspinnan hyvinvointialueeseen Päivitämme kunnan nettisivuille palvelut asiakaslähtöisesti Viestimme kuntalaisille vuoden vaihteessa selkeästi palveluiden muutoksen yhdessä hyvinvointialueen kanssa Välittämme kuntalaisille hyvinvointialueen viestiä	kuvattujen palveluiden määrä yhdyspintojen määrä palaute uudistetuista sivuista viestien määrät	Kuvausten tekemistä ei ole juurikaan aloitettu. Hallinnon osalta alustavaa kuvausta työllisyyspalveluiden osalta tehty Tehdään syksyn 2023 aikana yhteismitallisesti. prosessissa, HVA:lla vetovastuu www-sivut uudistumassa, huomioidaan yhdyspinta HVA:n puolelta viestiminen on ollut vähäistä, mutta viestit jaetaan eteenpäin kuntalaisille
HENKILÖSTÖMME VOI HYVIN JA KOKEE TYÖNSÄ MERKITYKSELLISEKSI	Laadimme henkilöstöstrategian ja henkilöstösuunnitelman (sisältää henkilöstön osaamisen kehittämisen Toteutamme hyvinvointikyselyn ja henkilöstötilinpäätöksen johtopäätösten mukaisia toimenpiteitä Toteutamme koulutussuunnitelmaa Strategian toimeenpano pitää sisällään henkilöstön kanssa käydyt keskustelut, joissa tavoitteena yhteinen linja mitä strategialla tavoitellaan ja mikä on jokaisen rooli strategian toteutuksessa Kehityskeskusteluihin ja henkilöstöstrategiaan otetaan mukaan urapolkujen suunnittelu	Henkilöstöstrategia/-suunnitelma vastaajien määrä sovitut toimenpiteet koulutuksiin osallistumismäärät Palaverien/kokousten määrät käytyjen kehityskeskustelujen määrä	ei ole aloitettu, tehdään vuoden 2023 Vuoden 2023 toimenpiteet KH vahvisti 17.4. Strategian jalkauttaminen aloitettu osastoilla esihenkilöille järjestetty workshopit 25.4. ja 9.5.

	Kunnan tunnettuuden parantuminen parantaa kunnan työnantajakuva haluttuna työnantajana		
PALVELUMME HOUKUTTELEVAT LAPSIPERHEITÄ	Perustamme lapsi- ja perheneuvoston, uusi vaikuttamiselin Otetaan lapsivaikutusten arviointi käyttöön Järjestetään koulutus viranhaltijoille ja valtuutetuille, jossa kirkastetaan tavoite	Kokousten määrä Arviointien määrä Toteutetut koulutukset	sivistyslautakunta nimennyt 25.4. Tehdään syksyn 2023 aikana.

Teemme hyvinvointia edistävää yhteistyötä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 1.1.–30.4.
TUEMME KUNTALAISTEN HYVINVOINTIA ENNALTAEHKÄISEVÄSTI	Hyvinvointipalvelujen määrittely mitä hyvinvointipalvelut Lapinlahden kunnassa tarkoittavat Lapset puheeksi –menetelmän käyttöönotto Osallistava budjetointi osaksi hyvinvoinnin kehittämistä Otamme osallistavan budjetoinnin osaksi hyvinvoinnin kehittämistä Päivitetään avustuskriteerit Otamme hyvinvointialueen yhteistyöhön mukaan	Määriteltyjen palveluiden määrä Käytyjen keskustelujen määrä	menetelmän käyttöönotto selvityksessä. KH hyväksyin avustussäännön 16.1. Hyvinvointialueen asiantuntijoiden kanssa on tehty yhteistyötä - Hyvän olon Lapinlahti -työryhmässä - Varhaiskasvatuksen ruokakasvatustyöryhmässä - Kohtaamispaikkaverkostossa - Ehkäisevässä päihde- ja mielenterveystyöryhmässä

	Teemme palveluiden tarvearvioinnin ja linkitämme siihen 3-sektorin palvelut		Hyvinvointialueelle on esitetty pyyntö nimetä jäsen Lapinlahden hyvinvointiryhmään. Ei ole vielä aloitettu.
--	---	--	--

Olemme yritysten kanssa samalla puolella

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 1.1.–30.4.
YRITTÄJÄVERKOSTO TUOTTA YHTEISTYÖMALLEJA JA HYÖTYÄ YRITTÄJILLE	Otamme käyttöön paikallisen hankintaohjeistuksen Päivitämme päätösten yritysvaikutusten arvioinnin Säännöllinen ja jatkuva foorumi yrittäjyyteen liittyvissä asioissa ja yrittäjien sisäinen fb-ryhmä Hankimme infotaulun 5-tien varrelle, jossa näkyy yrittäjien mainokset (yritykset osallistuvat kustannuksiin, laadimme yhteiset pelisäännöt, ELY mukana)	paikallisten hankintojen määrä arviointien määrä foorumien määrä	Päätösten yritysvaikutusten arvioin otettu käyttöön Vierailtu 12 yrityksessä
YRITYSTEN TYÖVOIMAN SAATAVUUS HELPOTTUU	Asuntojen aktiivinen markkinointi, Kaskihovin www-sivujen uudistaminen, näkyvä linkitys kunnan sivuille Aktivoi-hankkeen toimenpiteet 2023	Koulutusten määrä Yritysvierailuiden määrä	4 8
YRITYSTEN MÄÄRÄ KASVAA	Aktivoi-hankkeen toimenpiteet 2023	Yritysten nettomuutos	Nettomuutos ajanjaksolta on saatavilla vasta heinäkuussa 2023
INFRASTRUKTUURIMME VASTAA YRITYSTEN TARPEITA	Tietoliikenneverkon kehittäminen Tonttien ja toimitilojen aktiivinen markkinointi	Uudet tonttikaupat	yksi ko. ajan jaksolla

	Lupaprosessien kehittäminen Päätösten yritysvaikutusten arviointi	Päätösten arviointimäärät	käytössä 2 tällä jaksolla
--	--	---------------------------	------------------------------

Taloutemme on tasapainossa ja vakaalla pohjalla

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 1.1.–30.4.
TULOMME JA MENOMME OVAT TASAPAINOSSA	Palveluverkoston tarkastelu Henkilöstömäärä ja osaaminen tarpeiden mukaan Ostopalveluiden käyttö tarvittaessa Tunnistetaan tuleva palvelutarve Tehostetaan tilankäyttöä Huomioidaan käyttö- ja ylläpitokulut investointeja suunniteltaessa	Kustannukset/palvelu Henkilöstömäärän muutos Ostopalvelusopimusten määrä Tilojen käyttöaste, Tilaneliöt/työntekijä Poistojen suhde/lainojen lyhennykset Lainaa/kuntalainen Ylijäämän määrä/suhteessa edelliseen vuoteen	aloitetaan loppukesän/syksyn aikana linjaus tähän saadaan henkilöstösuunnitelmasta Myyty Umpikuja, josta kaikki kunnan toiminnot siirretty jo kunnan omiin kiinteistöihin. Varhaiskasvatuksen yksiköiden siirtoa Teknologiaatalolle valmistellaan. tehdään TP:n yhteydessä.

Sivistysosasto

SIVISTYSOSASTON TALOUSARVION TOTEUMA 30.4.2023 JA TILINPÄÄTÖSENNUSTE

	TA 2023	Toteuma € 30.4.2023	Toteutuma % 30.4.2023	TPE 30.4.2023	Poikkeama €
Toimintatuotot	1290	719,2	55,7	1398,3	108,3
Toimintakulut	-16 619	-5554,8	33,4	-16662	-43
Toimintakate	-15 329	-4835,5	31,5	-15264	65

Perusopetus

TOIMINNALLISET TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA 2023

Kouluilla säilytetään vuoden 2022 talousarvion mukaiset toiminnot. Palvelurakennetta tarkastellaan talousarviovuoden 2023 aikana.

Talousarviovuoden tavoitteilla pyritään parantamaan perusopetuksen laatua ja lisäämään oppilaiden välistä tasa-arvoa. Kaikille oppilaille taataan tarvittava tuki riittävällä resursoinnilla. Perusopetuksen laadun lisäämiseen ja erityisopetusta kehitetään erityisesti hankkeiden kautta. Kehitetään koulujen välistä tasa-arvoa. Toimintatapoja kehitetään edelleen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Opetussuunnitelman keskeisinä tavoitteina on vahvistaa oppilaan aktiivisuutta, lisätä opiskelun merkityksellisyyttä ja mahdollistaa onnistumisen kokemukset jokaiselle oppilaalle. Opetussuunnitelmat korostavat oppiaineiden opetuksessa laaja-alaista osaamista, joka rakentuu eri näkökulmista. Opiskelu, työelämä sekä aktiivinen kansalaisuus edellyttävät eri tiedon- ja taidonalojen hallintaa ja niitä yhdistäviä tekijöitä.

Opetussuunnitelmassa arviointiluku vaatii edelleen kehitystoimintaa. Tavoitteena selkeyttää ja yhtenäistää arviointiohjeita.

Koulun toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat vuorovaikutteisuuden ja monipuolisen työskentelyn periaatteet. Tämä tarkoittaa, että koulutyössä hyödynnetään suunnitelmallisesti erilaisia työtapoja ja oppimisympäristöjä. Työtapojen tulee antaa tilaa kokeilemiseen, tutkimiseen, toiminnallisuuteen, liikkumiseen ja leikkiin. Luokkahuoneen lisäksi oppimisympäristöinä käytetään yhä enemmän myös koulun ulkopuolisia ympäristöjä: liikutaan luonnossa ja vierailaan esimerkiksi museoissa tai yrityksissä. Teknologialla on yhä suurempi merkitys koulun arjessa, ja oppilaat voivat entistä paremmin osallistua omien oppimisympäristöjensä kehittämiseen ja valitsemiseen. Uusi opetussuunnitelma korostaa arviointimenetelmien monipuolisuuden lisäksi myös arviointia, joka ohjaa ja edistää oppimista.

Yhteistyötä toisen asteen kanssa ja muiden toimijoiden kanssa tullaan kehittämään oppivelvollisuusiän noustua 18 ikävuoteen. Perusopetuksen velvollisuus on selvittää, että kaikki opiskelijat ovat saaneet jonkun jatko-opintopaikan peruskoulusta valmistumisen jälkeen tai siinä vaiheessa, kun oppilaalla ei ole enää oikeutta opiskella peruskoulussa.

Koulukiusaamisen vastaista toimintamallia arvioidaan Kiva Koulu-kyselyin yhdessä Turun yliopiston kanssa. Oppilaskuljetusten kilpailutus tapahtuu kevään 2023 aikana.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Opetussuunnitelman muutoksia on tehty paikallisten kirjausten osalta yksittäisiin oppiaineisiin. Oppilaisen arviointia on toteutettu suunnitelmien mukaisesti, ja työstetty opetussuunnitelmaan tulevia arviointiluvun muutoksia (6lk arvioinnin yhtenäistäminen).

Tasa-arvorahalla on saatu lisäresurssia kouluille: Matin ja Liisan koulun yläkoululle ns. parkkiluokan opettaja (erityisluokanopettaja) ja alakouluille neljä koulunkäynninohjaajaa erityisesti luokkiin, joissa on runsaasti tehostetun ja erityisen tuen oppilaita sekä käytökseen liittyviä ongelmatilanteita.

Varpaisjärven, Martikkalan ja Paloisten koululla tasa-arvorahalla on lisätty erityisopetuksen tunteja, jakotunteja ja/tai tukiovetustunteja. Erityisopetuksen lisätunnit ovat mahdollistaneet erityistä tukea vaativien oppilaiden paremman tukemisen useammassa oppiaineessa. Jakotunnit ovat erityisesti yhdysluokille tärkeitä. Ne antavat oppilaille mahdollisuuden tutustua eri työtapoihin ja opetusmenetelmiin ja mahdollistaa opettajalle monipuolisemmat pedagogiset ratkaisut ja oppilaiden tuen tarpeen paremman huomioimisen.

Pääosalla kouluista oppilaille kuuluva tuki on toteutunut kohtuullisesti, mutta koulunkäynninohjaaja resurssia on kuormittanut yksittäisten oppilaiden lisääntynyt tuentarve. Matin ja Liisan koulussa oppilaille kuuluva tuki ei toteudu olemassa olevilla resursseilla. Matin ja Liisan koulussa tarvittaisiin enemmän koulunkäynninohjaajia, etenkin yläkoulussa. Kiusaamisen vastaisessa työssä Kiva koulu –ohjelman oppitunnit on pidetty ohjelman mukaisesti ja vastattu siihen liittyviin kyselyihin.

Oppilaiden aktiivisuutta ja osallisuutta on vahvistettu monin tavoin perusopetuksessa. Esimerkiksi välkkäritoiminta on vähintään viikoittaista useimmilla kouluilla ja osalla kouluista on järjestetty oppilaiden toivomia teemapäiviä ja tapahtumia. Välkkäritoiminnassa oppilaat ohjaavat välitunneilla pelejä ja leikkejä, toiminnallisilla välitunneilla, jossa mukana ohjaamassa ovat olleet kouluyhteistyöntekijä ja koulunuorisotyöntekijä. Liikkuva koulu –ohjelmaa toteutettu hankkeessa mukana olleilla Alapitkän ja Nerkoon kouluilla. Vanhempainyhdistysten kanssa on useilla kouluilla tehty aktiivista yhteistyötä, mm. yhdistysten järjestäen esimerkiksi discoja ja keräten varoja luokkaretkirahastoonsa.

Vihreä lippu- toiminnassa toteutetaan kestävän kehityksen tavoitteita. Se on koulun arjessa näkyvää toimintaa mm. biopoliisi, metalliromun keräys. Vihreä lippu- toimikuntaan kuuluu sekä opettajia että oppilaita. Tämä on lisännyt myös oppilaiden aktiivisuutta ja osallisuutta.

Oppimisympäristöjä on etsitty lähiympäristöstä ja yhteistyötä on tehty paikallisten toimijoiden kanssa, erityisesti luontokyläen kouluilla. Oppilaiden tietotekniset valmiudet ovat kehittyneet nousujohteisesti.

Oppilaskunnat toimivat aktiivisesti sekä ala- että yläkoululla, näkyvät koulujen arjessa ja osallistavat oppilaita koulun toimintaan esimerkiksi teema- ja pajapäivien muodossa ja järjestäen vähintään viikoittain välituntitoimintaa.

Oppilaskuljetusten kilpailutus on sivistyslautakunnan päätöksellä siirretty syksyyn 2023 ja sen valmistelu on aloitettu.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Matin ja Liisan koulussa yläkoulu aloitti syksyn koulutyön remontoidussa Sirenin rakennuksessa ja uusi rehtori on aloittanut tehtävässään 1.3.2023.

Koulua käymättömien oppilaiden ja vuosiluokkiin sitomattomien oppilaiden määrä on lisääntynyt merkittävästi. Näiden oppilaiden opiskelua varten joudutaan tekemään erityisiä opetusjärjestelyjä, jotta he kykenevät suorittamaan perusopetuksen oppimäärän. Tasa-arvorahalla toteutettu ns. parkkiluokka pitäisi saada pysyväksi tukitoimeksi.

Varpaisjärven koulun historia, yhteiskuntaopin ja oppilaanohjauksen päätoimisen tuntiopettajan paikka on ollut täyttämättä helmikuusta 2023 alkaen toimenhaltijan irtisanouduttua. Kyseinen tehtävä on järjestelty sisäisesti ja osittain ulkopuolisen sijaisen avulla.

Varpaisjärven koulun piha-alueen parannuksien suunnittelu yhdessä teknisen lautakunnan kanssa, minkä toteutus on kesällä 2023. Parannusten tarkoituksena on lisätä koulun alueen viihtyvyyttä ja toiminnallisuutta. Oppilaita on osallistunut piha-alueen suunnitteluun jo alkuvaiheessa ja heidän ideoitaan on kuultu.

Martikkalan koulussa on aloittanut uusi rehtori 1.12.2022 ja opetushenkilöstössä on tapahtunut muutoksia mm. eläköitymisen johdosta.

Muilla kouluilla ei ole ollut keskeisiä toiminnallisia muutoksia tarkastelujaksolla.

Lukio

Toiminnalliset tavoitteet TALOUSARVIOSSA 2023

Vuoden 2023 talousarvio on laadittu vuoden 2022 tuntimäärälle. Lukion toiminnoissa ei merkittäviä muutoksia. Laitteet ja materiaalit ensimmäisen, toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoille tulevat kasvattamaan lukion kustannuksia.

Lukion toiminnan kehittäminen laadukkaan opetuksen sekä laajan opintotarjonnan pohjalta. Osallistuminen kuvataidelukioiden kehittämisverkoston toimintaan edistää kuvataideopetuksen laatua ja lisää yhteistyötä kuvataidelukioiden välillä. Lukio-opetuksen laadun ylläpitäminen ja kehittäminen tapahtuu opettajien kouluttamisen sekä laadukkaiden ja ajanmukaisten opetusmateriaalien kautta. Korkeakoulu- ja työelämäyhteistyön kautta vahvistetaan lukiolaisten työelämä- ja jatko-opintovalmiuksia. Kehitetään lukion ja lukio-opintojen houkuttelevuutta yläkoulukaisten silmissä. Uuden opetussuunnitelman sisäänajon myötä toimintatapojen tarkastelua ja kehittämistä siten, että opetusmenetelmät, oppimisympäristöt ja arviointimenetelmät ovat entistä monipuolisempia ja ohjaavat sekä tukevat opiskelijaa. Riittävän tuen tarjoaminen lukion opiskelijoille auttaa lukio-opintojen loppuun saattamisessa sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemisessa.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Lukion kehittämiseksi on pidetty 4/23 mennessä opettajien VESO-päivä ja lukuvuoden työryhmät ovat tehneet suunnitellusti tehtäviä. Näistä merkittävimpana ryhmänohjauksen kehittämistyön tuloksia on käsitelty yhdessä opettajakunnan kanssa. Opintojaksoja on pystytty toteuttamaan suunnitellusti ja sähköiset oppimateriaalit ovat käytössä kaikilla luokka-asteilla. Kevään ylioppilaskirjoitukset järjestysivät ongelmitta. Opiskelijoiden opintomatka Riikaan toteutui 4/23.

Kuvataidelukioiden verkostotapaamiseen 01/23 (rehtorit ja kuvataideopettajat) osallistui kaksi edustajaa lukiolta ja verkostotoiminnan ansiosta on toteutettu opiskelijaprojekti yhteistyössä Savonlinnan kuvataidelukion kanssa. Näyttely töistä on nähtävissä Lapinlahdella.

Korkeakoulu- ja työelämäyhteistyöstä on 3/23 toteutettu korkea-asteen vierailut ja alumnipäivän suunnittelu.

Markkinoinnissa on toteutettu tutustumisvierailuja kevätlukukaudella lähiseutujen yläkoululaisille.

Toimintatapojen osalta 3/23 on tehty opetussuunnitelman ja ohjaussuunnitelman päivitykset.

Tuen tarvitsijoita on runsaasti ja yksilöllisen tuen tarjoaminen on ollut vahvaa erityisesti opinto-ohjaajan toimesta, mutta myös ryhmänohjaajien ja aineenopettajien tehtävinä. Opiskeluhoillon palvelut (th, kuraattori + psykogipalvelut ostopalveluna) ovat toimineet kuten aiemminkin, vaikka työntekijät ovat siirtyneet hyvinvointialueille.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Hallinnollisten tehtävien järjestelyt kanslian osalta: koulutussuunnittelijan tehtävän lakkauttaminen ja rehtori toimii samalla sivistysjohtajana. Alkuvuoden opintosihteeri on toiminut yksin vararehtorin hoitaessa rehtorin tehtäviä opetustöiden ohella. Tiedonsiirrossa on ilmennyt puutteita, kun hiljainen tieto ei ole siirtynyt aiemmilta viranhaltijoilta seuraaville.

Uusi rehtori Sinikka Kervinen aloittanut tehtävässä 2/23. Työnjakoa rehtorin, opintosihteerin ja hallintosihteerin kanssa lukion osalta tarkasteltu 3/23.

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut

toiminnalliset tavoitteet TALOUSARVIOSSA 2023

Kansalaisopisto

Laadukkaan opetustarjonnan ylläpitäminen ja kehittäminen: Opetusta järjestetään 6900–7100 tuntia kalenterivuodessa. Asiakslähtöinen suunnittelu, joka perustuu kurssiarviointeihin, eri-ikäisiltä kuntalaisilta tuleviin toiveisiin ja opiston henkilöstön ajan ja muiden koulutuksen järjestäjien tarjonnan seuraamiseen ja ideointiin. Laatuun vaikutetaan henkilöstön työhyvinvointia ja -turvallisuutta edistämällä, koulutuksella sekä yhteistyöllä muiden kansalaisopistojen ja yhteistyötahojen kanssa.

Palvelujen saavutettavuus: Kansalaisopistopalvelut pidetään kuntalaisten saavutettavina ottaen huomioon fyysiset välimatkat. Etäopetus on osa opistotoimintaa. Luontokyläen opetustarjonnan määrä pyritään säilyttämään nykyisenä.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Kansalaisopisto

Kevätlukukauden 2023 opetustuntimäärätoteuma asettuu n. 3.960 tuntiin. Syyslukukautta 2023 ja samalla kevätlukukautta 2024 on suunniteltu tältä pohjalta. Työntekijöiden on pidetty yhteyttä monin eri tavoin. Sähköisesti pyydettyjä opettaja-, luottamushenkilö- ja kurssipalautteita on seurattu aktiivisesti. Kansalaisopisto on tukenut muutamien opettajien täydennyskouluttautumisia. Kaskikuusen kansalaisopisto on mukana uudessa Erasmus+ -hankkeessa (OPH), jossa koordinaattorina toimii Siilinjärven kansalaisopisto. Akkreditoinnin myötä kansalaisopiston opettajat pääsevät koulutuksiin Eurooppaan myös tulevaisuudessa. Palvelulautakunnan päättämät pysyvät alennukset opintomaksuihin (työttömille, yli 80-v. eläkeläisille ja alle 18-v. sisaruksille) ja kyläkurssien alarajat pidetään voimassa.

Kurssit luontokylällä toteutuvat hyvin. Etäopetus on osa opiston arkea, joskin etäopetuksen määrä on koronavuosista laskenut. Sille olisi toivetta enemmän, kuin sitä pystytään tarjoamaan.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Kansalaisopisto

Ei suurempia muutoksia toiminnassa.

toiminnalliset tavoitteet TALOUSARVISSA 2023

Kuopion konservatorion Lapinlahden toimipiste

Kuopion konservatorion Lapinlahden toimipisteen vuoden 2023 talousarvio on laadittu Lapinlahden kunnan ja Kuopion konservatorion välisen sopimuksen pohjalta. 16.1.2018 hyväksytyn sopimuksen mukaan Lapinlahden kunnan kuntaosuus on 50.000 €/v.

Myönteinen näkyvyys ja vaikuttavuus yli kuntarajojen: Musiikin perusopetuksen laajuuden ylläpitäminen toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevällä ja suunnitellulla tasolla (40–45 oppilasta). Varhaisiän musiikkikasvatus eli musiikkileikkikoulu-, soitinkaruselli- ja alkusoittotoiminta tukee musiikin perusopetusta. Esiintymistoiminnan kehittäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Kuopion konservatorion Lapinlahden toimipiste

Kevätlukukaudella 2023 opetuksessa oli 37 musiikin perusopetuksen oppilasta, mikä on tilapäisesti alle kuntasopimustavoitteen 40–45. Toiminnassa oli mukana kuitenkin lisäksi peräti 46 muskarilaista (lisäksi kolme muskarilaista muiden toimipisteiden toiminnassa) ja viisi lasta valmentavassa opetuksessa (alkusoittot ja soitinkaruselli). Lapinlahden toimipisteellä muskariryhmiä toimii kolme. Näiden lisäksi kaksi ryhmää pyörii päiväkotikielissä ja yksi Jussinpihan päiväkodilla. Kevään 2023 oppilasvalintaan ma 29.5. osallistuu 12 lasta.

Perinteisten oppilaskonserttien lisäksi on Lapinlahden kirjastolla pidetty matalan kynnyksen Kello viidentoista musiikillisia makupaloja yhteistyössä kirjaston kanssa. Lapinlahdelta osallistuttiin Pianistien juhliin la 4.2. Siilinjärvellä ja Talvikamariin la 18.2. Kuopiossa. Lasten lauantaissa la 18.3. Lapinlahden toimipiste toimi pääkoordinoijana/-järjestäjänä. Koululaiskonsertteja on pidetty ma 17.4. Viisussa Matin ja Liisan koululla ja Alapitkän koululla.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Kuopion konservatorion Lapinlahden toimipiste

Lapinlahden toimipiste muutti helmi–maaliskuussa 2023 vanhoista, Lapinlahden kunnan myymistä opetustiloista Umpikujalta Viisuun Matin ja Liisan koululle. Muutto sujui erinomaisesti. Toimipisteen opettajat ja konservatorion muu väki, Viisun henkilöstö, kunnan teknisen ja siivouspuolen väki suoriutuivat urakasta hienosti. Yhteistyö Viisussa on sujunut hyvin, mutta toki toiminta yhteisissä tiloissa ja yhteistyö rakentuvat ajan myötä entistäkin paremmiksi.

toiminnalliset tavoitteet TALOUSARVIOSSA 2023

Kirjasto

Lasten ja nuorten lukuharrastuksen edistämiseksi kirjasto järjestää vuosittain kirjastonkäytönopetuksia vähintään kolmelle luokka-asteelle ja kirjavinkkauksia vähintään kahdelle luokka-asteelle, satutunteja järjestetään viikoittain, lapsia kannustetaan lukudiplomien suorittamiseen ja järjestetään lasten- ja nuorten tapahtumia. Asiakkaiden käyttöön tarjotaan monipuolista ja koko ajan uudistuvaa kokoelmaa. Kirjasto tekee sidosryhmäyhteistyötä, muun muassa järjestämällä tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Kirjasto

Kirjavinkkaukset on pidetty kevään aikana kaikille kunnan 3.luokkalaisille ja 8. luokkalaisille. Satutunnit ovat pyörineet säännöllisesti, sekä Varpaisjärven lähikirjastolla, että Lapinlahden pääkirjastolla ja niillä on ollut mukavasti kävijöitä. Koululaiset ovat suorittaneet luku- ja kirjallisuudiplomeja. Yhdessä konservatorion, sekä muiden toimijoiden kanssa järjestetty Lasten Lauantai –tapahtuma keräsi jälleen hyvin yleisöä ja kehuja osallistujilta. Varpaisjärven lähikirjastolla järjestettiin toukokuussa askartelu- ja lorutteluhetki perhepäivähoitajille ja lapsille. Myös lukukoira on vierailut molemmissa kirjastoissa muutaman kerran kevään aikana. Kirjaston kokoelmaa on monipuolistettu lisäämällä valikoimaan lainattavia lumikenkiä, uusia soittimia, sekä kausikortteja.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Kirjasto

Ei suurempia muutoksia toiminnassa alkuvuoden osalta.

toiminnalliset tavoitteet TALOUSARVIOSSA 2023

Muu kulttuuritoimi

Muu kulttuuritoimi tekee tiivistä yhteistyötä ja osallistuu yhteisiin hankkeisiin Ylä-Savon ja Pohjois-Savon kulttuuritoimien kanssa kulttuuripalvelujen kehittämiseksi. Matkailua kehitetään seudullisena yhteistyönä Iisalmi ja tienoot -matkailupalveluverkostossa. Pidetään huolta Varpaisjärven kotiseutumuseon kokoelmista ja kehitetään sen sekä Suomen Asutuseumuseon toimintaa. Kulttuuritoimi on mukana koordinoimassa ja järjestämässä tapahtumia ja niistä tiedottamista. Lapinlahtea tuodaan esille messuilla ja tapahtumissa sekä eri medioissa. Kulttuuritoimi pyrkii tuomaan esille kulttuurin hyvinvointivaikutuksia ja mahdollistamaan niiden tulemisen osaksi kuntalaisten arkea.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Muu kulttuuritoimi

Seudullinen yhteistyö Iisalmi ja tienoot -matkailupalveluverkostossa sekä yhteistyössä Kestävää Kasvua Ylä-Savon matkailuun hankkeessa, jossa kulttuurikoordinaattori toimii ohjausryhmän jäsenenä. Osallistuminen Matka 2023 messuille Iisalmi ja tienoot osastolla, jossa esillä matkailuhankkeen ideoimia kuntarajat ylittäviä reittejä Outdooractive-alustassa. Sisällöt valmiina kesään mennessä.

Olvi-säätiön rahoittama retkiveneilyn palvelujen kartoitusprojekti välillä Kuopio-Iisalmi käynnistyy. Selvitystyö on valmis elokuussa, jonka jälkeen reitin toimijat yhteistyössä kuntien kanssa hakevat tukea tarvittaviin investointeihin. Iden ry hakee lisärahoitusta reitin markkinointisuunnitelman toteuttamiseen säätiöltä.

Toteutettu Lapinlahden kesäpäivä esite matkanjärjestäjille. Lapinlahden Kesä -esitteen sijaan yhteistyötä hiotaan Matti ja Liisa -lehden kanssa, jossa tapahtuma-aukeama sekä palvelut matkailijan näkökulmasta, juttuja ja mielenkiintoisia nostoja.

Lapinlahti juhlii 150-vuotista taivaltaan vuonna 2024. Vuonna 2023 tehdyt alustavat suunnitelmat esitellään perustetuille ohjaus- ja työryhmille, ja hahmotetaan juhluvuoden kokonaisuutta. Yhteistyösopimus mm. Alapitkän Nuorisoseura ry:n kanssa etenee Lapinlahti-näytelmän tiimoilta. Muut sisällöt hahmottuvat kevään-kesän aikana.

Toukokausi (12.5) sekä Aikatausi (1.9.) tapahtuman suunnittelua yhteistyössä kansalaisopiston sekä kulttuuritoimijoiden kanssa.

Museoiden kesätyöntekijöiden haastattelu ja valinta, työvuorolistojen suunnittelu sekä näyttelyjen sisältöjen päivittäminen eri lähteisiin. Museot avautuvat kesäkuun puolenvälin jälkeen.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Muu kulttuuritoimi

Päätoiminen, mutta osa-aikainen kulttuurikoordinaattori, Kirsti Tiirikainen jäi lomalle helmikuun puolivälissä. Tehtävään valitun määrä- ja osa-aikaisen (Jarmo Miettinen, työaika 18,25 h, 30.9. saakka) kulttuurikoordinaattorin tehtävässä ehditään hoitaa työnkuvan tärkeimmät ja ajankohtaisimmat kokonaisuudet. Näitä ovat kunnan hoitamat museot, tapahtumat, julkaisut, ilmoitukset sekä suurimpana yksittäisenä tehtävänä Lapinlahti 150-juhluvuoden valmistelut. Kokonaisuudesta luodaan perehdytysmateriaali syyskuun alussa taloon tulevalle päätoimiselle kulttuurikoordinaattorille.

toiminnalliset tavoitteet TALOUSARVIOSSA 2023

Nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön ja nuorisotyön henkilöresurssien oikealla mitoituksella tavoitteena tavoittaa alle 29- vuotiaat koulunsa keskeyttäneet ja kouluttamattomat nuoret. Heille mahdollistetaan asianmukaiset jatkopolut koulutukseen ja työelämään monialaisia verkostoja hyödyntäen ohjaten oikea-aikaisten palvelujen piiriin. Etsivän nuorisotyön valtion rahoitusta haettu vuodelle 2023 ja uutta rahoitusta haetaan ajalle 1.9.2023-31.8.2024.

Valpas oppivelvollisuuden suorittamisen ohjaus, valvonta ja kehittämisvastuu operatiivisella tasolla nuorten toisen asteen koulutukseen hakeutumisiksi.

Nuorisofoorumin toiminnan turvaaminen aktiivisena toimijana nuoria koskevassa päätöksenteossa.

Nuorisotalo Klubin toiminnan ja sen alueen nuorisotoiminnan turvaaminen riittävällä henkilöstöresurssi määrällä nuorisotoimessa.

Vuodelle 2023 on haettu koulunuorisotyön kehittämishanketta, jonka omarahoitus osuus on noin 5 000 euroa vuodessa.

Vapaaehtoistyön ylläpitäminen aktiivisena toiminnassa koko kunnan alueella Lapinlahden ja Varpaisjärven seurakunnan kanssa yhteistyössä, kehittäen jalkautuvaan nuorisotyötä mm Wauto –liikuvan nuorisotyön muodon kautta kolmen kunnan / kaupungin yhteistyönä kunnan omarahoitusosuutena noin 5 000 euroa.

E-pelaamisen toiminnan kehittäminen ja nuorten kasvuntukeminen sekä opastaminen somessa sekä netissä.

Toiminnan suunnittelu vuoden aikana nuorten ja perheiden tarpeet ja toiveet huomioiden leiri- ja retkityössä.

Nuorisotilojen säännöllinen aukiolo suunnitellen aktiivista sisältöä nuorisotalo toimintaan.

Ohjaajien tuki nuorille, jotta he saavat uusia hyviä ja vahvoja kokemuksia mm kerho- ja leiritöiden kautta. Nämä voivat jäädä kokematta nuoren psyykkisten ja/tai henkisten vaikeuksien takia, sekä nuorten rohkeuden puutteesta osallistua muuhun toimintaan esimerkiksi kiusaamisen pelon vuoksi.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023**Nuorisotyö**

Nuorisotilat Lapari ja Klubi ovat olleet auki säännöllisesti. Vakinaisen ohjaajan työlooma vaikutti niin, että toimintaa jouduttiin supistamaan mm. Saapas -toiminnasta, leireistä ja ryhmä toiminnasta. Koulunuorisotyö aloitettiin rahoitus hakemuksen mukaisesti. Koulunuorisotyöntekijä aloitti helmikuun alussa yläkouluilla. Hän on Matin ja Liisan koulun koululla kolme päivää viikossa ja kaksi päivää viikossa Varpaisjärven koululla. Etsivä nuorisotyö on toteutunut suunnitellusti. Valpas -toiminta on toteutunut suunnitellusti. Lapinlahden nuorisovaltuustosta valittiin kaksi nuorta nuorten maakuntavaltuustoon.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023**Nuorisotyö**

Nuorisotyössä vakituisen ohjaajan työlooma ja maaliskuun lopussa irtisanoutuminen vaikutti toimintaan niin, että toimintoja jouduttiin supistamaan osittain. Klubin alueen vastuuhjaajan paikka aukaistaan hakuun, kun saamme päätöksen kunnanhallitukselta, nostetaanko toimi viidestäkymmenestä prosentista sataan prosenttiin. Uusi koulunuorisotyöntekijä aloitti yläkouluilla.

Varhaiskasvatus**TOIMINNALLISET TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA 2023**

Varhaiskasvatusta järjestetään perhepäivähoitona tai päiväkotitoimintana kunnan itsensä järjestämänä: perhepäivähoitajia on 17, kaksi ryhmäperhepäiväkotia ja kuusi päiväkotia. Lisäksi kunta hankkii varhaiskasvatuspalveluja yksityisiltä palvelujen tuottajilta: yksityistä perhepäivähoitoa tuetaan lakisääteisellä yksityisen hoidon tuella ja harkinnanvaraisella yksityisen hoidon tuen kuntalisällä. Yksityisen palvelujen tuottajia on kolme yksityistä perhepäivähoitajaa ja kaksi yksityistä ryhmäperhepäiväkotia. Tavoitteena on, että perhepäivähoito- ja päiväkotipaikkojen saatavuus vastaa lapsiperheiden tarpeita alueellisesti, laadullisesti ja määrällisesti.

Lapsen tukea vahvistava muutos varhaiskasvatuslakiin tuli voimaan 1.8.2022: muutoksessa määriteltiin lapsen kolmitasoinen tuki. Lasten yleisen tuen tukipalveluista, tehostetusta ja erityisestä tuesta tehdään hallinnollinen päätös. Tuen lainmukainen toteuttaminen voi tarkoittaa lisähenkilöstön palkkaamista tai määräaikaista ryhmäkoon pienennystä niissä lapsiryhmissä, joissa on esim. useita tuen tarpeen lapsia. Tuki toteutetaan aina osana varhaiskasvatuksen toimintaa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmäärä pienenee, mutta varhaiskasvatuksen kysyntää on kuitenkin vaikea ennustaa luotettavasti, koska vaihtelua kysyntään tuo työllisyystilanne, opiskelumahdollisuudet ja lapsiperheiden muuttoliike. Lisäksi asiakasmaksujen alentamisen tavoitteena on nostaa lasten varhaiskasvatuksen osallistumisastetta. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot pienenevät, koska lasten määrä vähenee ja jo päätetyt asiakasmaksulain muutokset vaikuttavat pienentävästi maksutuloihin.

Talousarviossa ei ole huomioitu muutoksia, joista ei ole tehty valtion tasolla päätöksiä talousarviovalmisteluun mennessä.

Varhaiskasvatuksessa on painopistealueina vuonna 2023 liikunnalliset ja toiminnalliset menetelmät, lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen ja toiminnan säännöllinen arviointi.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Varhaiskasvatuspaikat on pystytty järjestämään perheiden tarpeiden mukaan laadullisesti ja määrällisesti: alueellisesti tämä ei ole täysin onnistunut. Tuen tasot varhaiskasvatuksessa -hanke alkoi 2.1.2023 ja kestää 31.12.2023 asti.

Hankkeeseen on saatu rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä: erityisavustuksen käyttötarkoituksena on varhaiskasvatustalouden mukaisen tuen uudistamisen edistäminen vuosina 2022-2023. Hankkeessa työskentelee hanketyöntekijä. Liikkuva varhaiskasvatus - hanke jatkuu kolmatta vuotta: maaliskuussa otettiin käyttöön koko varhaiskasvatuksessa yhteinen motoristen taitojen havainnointi- työkalu. 1.3.2023 alkoi yhteinen Valssi-hanke Siilinjärven varhaiskasvatuksen kanssa: hankkeeseen on saatu rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä, ja hankkeessa aloitti kaksi hanketyöntekijää 1.3.2023. Hankkeen tarkoituksena on arviointijärjestelmä Valssin käyttöönoton tukeminen varhaiskasvatuksessa.

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain muutos (1365/2022) tuli voimaan 1.3.2023. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennetaan korottamalla maksujen perusteena olevia tuloarvoja 33%. Maalis- ja huhtikuun asiakasmaksujen tulokertymän perusteella vuoden 2023 varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot pienenevät vuoteen 2022 verrattuna n. 100 000 €.

Tukipalvelut

TOIMINNALLISET TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA 2023

Tukipalveluiden osalta merkittävä muutos on oppilashuollon palveluiden siirtyminen Hyvinvointialueen alaisuuteen. Hallinnossa uudet virkajärjestelyt astuvat voimaan 1.1.2023.

TOTEUTUMINEN 30.4.2023

Sivistysjohtajana ja lukion rehtorin yhdistelmävirassa on aloittanut Sinikka Kervinen 7.2.2023. Koulutussuunnittelijan tehtävää ei täytetty sellaisenaan, vaan tehtävät jaettiin sisäisesti. Koulutussuunnittelijan virkanimike muutettiin hallintosihteeriksi helmikuussa. Hallintosihteerin tehtävää hoitaa Merja Korhonen. Palvelusihteerin tehtäväkuvaa muutettiin niin, että tämä vastaa varhaiskasvatukseen liittyvistä tehtävistä. Palvelusihteerin tehtävässä aloitti Anniina Tikkanen 9.1.2023.

Sivistysosaston hankkeista valtaosa on jatkunut vuodelta 2023 ja useimpaan niistä on haettu ja saatu uutta rahoitusta. Uutena hankkeena vuoden alusta on aloittanut Aktiivisuutta yläkouluihin (AVI:n rahoitus).

KESKEISET MUUTOKSET 30.4.2023

Henkilöstömuutokset ja tehtäväkuvien uudelleenjärjestelyt.

Visionäärinen ja tekevä kunta

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuuhenkilö	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.
IDEA- JA KOKEILU-KULTTUURIN RAKENTAMINEN	- Rakennamme käytännöllisen mallin kriteereineen, joka kytketään osaksi strategian viestintää ja suunnataan ideointia strategiaan tavoitteisiin - Kehityskeskustelut uissa ja henkilöstöpalaverissa kannustetaan ideoihin ja kokeiluihin - Otetaan käyttöön ideaboksi - Palkitaan parhaat ideat /herätteet vuoden lopussa - Lisäämme ideat ja kokeilut jorjyn ja henkilöstöpalaverien asialistalle - Sovimme keneltä pitää pyytää lupa ideoiden toteuttamiseen	Malli ideoiden ja kokeilujen määrä palautteiden määrä käytetyt eurot	sivistysjohtaja rehtorit	Läpikäyty henkilökunnan kanssa strategia ja osallistettu jalkauttamisen koulutuksiin ja asioiden ideointiin yksiköissä. Nuorisotyössä oma kanava ideoille, jotka käsitellään kuukausittain tiimeissä.	

	Kuntalaisten palautteet (kuntalaisaloite) toteutetaan osallistavan budjetoinnin kautta				
KEHITÄMME KUNTA EKOLOGISESTI KESTÄVÄLLÄ TAVALLA - Otamme päätöksenteossamme huomioon ympäristövaikutukset - Toteutamme ja seuraamme Ilmastosuunnitelmaa 2021 – 2035	- Päätöksen teossa arvioidaan ympäristövaikutukset - Osavuosikatsauksen ilmastosuunnitelma yhtenä kohtana, avataan mitä tehty tai ei ole tehty	arviointien määrä		Vihreä lippu -toimintaa kouluilla. Nuorisotyössä nuorisotiloilla lajittelukorit ja niissä ohjeistus mitä mihinkin laitetaan. Ohjaajat vievät kierrätys materiaalit kierrätyspisteisiin, jos niihin ei ole omaa laatikkoa roskakotoksissa. Leireillä huomioimme myös kierrätyksen samaan tapaan.	
LAPINLAHDEN TUNNETTUUDEN LISÄÄMINEN - Teemme Lapinlahtea tunnetuksi keskittymällä viestinnässä strategisiin kärkitavoitteisiin - Vahvistamme Lapinlahden kunnan mainetta hyvänä työnantajana (tavoitteena	- Laaditaan viestintästrategia kärkiviesteeseen - Uudistetaan kunnan www-sivut - Panostetaan rekrytointi-ilmoituksiin (positiivinen työnantajakuva) ja perehdytykseen	onnistuneiden rekrytointien määrä	Lukion rehtori sivistysjohtaja /rehtorit	Kunnan kotisivujen uudistustyössä sivistysosasto mukana. Nuorisotyössä käytössä aktiivisesti somekanavia TikTok, Facebook, Instagram. Niihin tuotamme materiaalia ilolla, tiedolla ja taidolla, tuoden esille Lapinlahtea kehittyvänä ja innostavana kuntana. Iloista ilmettä ja hengen luontia mm Ice-Marathonin	

varmistaa parhaiden osaajien rekrytointi)				tapahtumassa ja koululaisten maakuntaviestissä. Haussa olleisiin avoimiin tehtäviin ja virkoihin on pääsääntöisesti saatu kelpoiset henkilöt. Erityisopetuksen kelpoisista henkilöistä on pulaa. Lapinlahti esillä kansainvälisillä Matka 2023 messuilla lisämi ja tienoot verkoston mukana tuotteina seutuhankkeen toteuttamat kulttuurireitit Ylä-Savossa Kouluilla, kansalaisopistolla ja kirjastolla aktiivisessa käytössä some-kanavat.	
---	--	--	--	--	--

Palvelemme intohimoisesti

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuhenkilö	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.
PALVELUKETJUMME OVAT SUJUVIA JA TEHOKKAITA - Henkilöstömme tekee merkityksellistä ja arvoa tuottavaa työtä - Palveluketjumme ovat selkeästi	- Kuvaamme palvelut ja niiden kehittämisen mallin - Tuotamme talousarvioon yhteismitalliset palvelukuvaukset (kysymykset, joihin vastataan: kenelle ja miten, toimintaympäristön muutos ja palvelutarve)	Koulujen itsearviointikyselyt: luokat 3,5 ja 8. Perusopetuksen suorittamisen aste /ikäluokka. Lukion opiskelijakysely	sivistysjohtaja koulutoimisto lukion rehtori	Alapitkän koululla jatkuva itsearviointivihko käytössä, jota täytetään kerran viikkoon. Tämän vuoden teemana Hyvinvointi. Nuorisotyössä seurataan tiimeissä kuukausittain toimintaa ja sen toteutumista. Pysymme aktiivisesti nuorten kulttuurissa mukana ja tiedotamme siitä myös	

kuvattuja ja niiden palvelutasot määriteltä • Kehitämme palveluitamme ennakoivasti palautteen, ideoiden ja kokeilujen avulla • Henkilöstömme osaa toimia uudistettujen palveluketjujen mukaisesti • Viestimme selkeästi ja ennakoivasti palveluistamme • Toimintatapamme ovat ajanmukaisia	• Määritetään palveluiden vasteajat • Kuvaamme yhdyspinnan hyvinvointialueeseen • Päivitämme kunnan nettisivuille palvelut asiakaslähtöisesti • Viestimme kuntalaisille vuoden vaihteessa selkeästi palveluiden muutoksen yhdessä hyvinvointialueen kanssa • Välittämme kuntalaisille hyvinvointialueen viestiä	Varhaiskasvatuksen asiakaspalaute	varhaiskasvatuspäällikkö	kuntalaisia. Arvioimme työmme laatua ja toteutumista asiakaspalautteiden perusteella, joita keräämme aktiivisesti Webropol kyselyin eri toiminnoissa Peda netin –sivusto päivitetty. Lukiossa abiturienttien kysely toteutettu tammikuussa.	
HENKILÖSTÖMME VOI HYVIN JA KOKEE TYÖNSÄ MERKITYKSELLISEKSI • Johtamisemme on osallistavaa ja kannustavaa • Toimintamme on asiakaskeskeistä, joustavaa sekä aloitteellista • Henkilöstömme osaaminen on ajan tasalla ja jokaisella	• Laadimme henkilöstöstrategian ja henkilöstösuunnitelman (sisältää henkilöstön osaamisen kehittämisen • Toteutamme hyvinvointikyselyn ja henkilöstötilinpäätöksen johtopäätösten mukaisia toimenpiteitä • Toteutamme koulutussuunnitelmaa • Strategian toimeenpano pitää sisällään henkilöstön kanssa käydyt keskustelut,	Työhyvinvointikysely Kansalaisopiston vuosittainen sähköinen opettajapalautekysely Sairaspoissaolot Koulutuksiin osallistumisprosentti	sivistysjohtaja kansalaisopiston rehtori sivistysjohtaja sivistysjohtaja/esihenkilöt	Vuoden 2022 työhyvinvointikyselyä käyty läpi johtoryhmässä ja suunniteltu toimenpiteet vuodelle 2023. Osassa yksiköissä tuloksia jo käsitelty. Nuorisotyössä ideoimme yhdessä toimintaamme. Henkilöstö osallistuu aktiivisesti verkossa koulutuksiin sekä tarvittaessa haemme lupaa hyvinvointijaostolta isompiin koulutuskokonaisuuksiin.	

on selkeä rooli strategian toteuttamisessa • Urapolun suunnittelu on osa kehityskeskusteluj a	joissa tavoitteena yhteinen linja mitä strategialla tavoitellaan ja mikä on jokaisen rooli strategian toteutuksessa • Kehityskeskusteluihin ja henkilöstöstrategiaan otetaan mukaan urapolkujen suunnittelu • Kunnan tunnettuuden parantuminen parantaa kunnan työnantajakuva haluttuna työnantajana			Kansalaisopiston sähköinen opettajakyselypalaute on ollut erittäin hyvää.	
PALVELUMME HOUKUTTELEVAT LAPSIPERHEITÄ • Edistämme perhemyönteisyyttä teoilla ja päätöksillä, jotka saavat perheet pysymään ja muuttamaan Lapinlahdelle • Otamme päätöksenteossamme huomioon lapsivaikutukset sekä lapsi- ja perheneuvoston suositukset	• Perustamme lapsi- ja perheneuvoston, uusi vaikuttamiselin • Otetaan lapsivaikutusten arviointi käyttöön Järjestetään koulutus viranhaltijoille ja valtuutetuille, jossa kirkastetaan tavoite	Kuntaan muuttavien lapsiperheiden määrä	sivistysjohtaja	Sivistyslautakunta on nimennyt kunnanhallituksen toimeenpanemana lapsi- ja perheneuvoston. Nuorisotyön lähtökohta on tuoda esiin Lapinlahden kunta lapsi- ja nuoriso ystävällisenä kuntana kaikessa toiminnassa. Tässä hyödynnämme somea aktiivisesti, jotta saamme kunnalle positiivista ilmettä lapsista ja nuorista ja heidän perheistään välittävänä kuntana. Nuoriso-ohjaajan vastuuseen kuuluu nuorisovaltuuston ohjaus ja nuoriso maakuntavaltuustoon valittujen nuorten tukeminen.	

Teemme hyvinvointia edistävää yhteistyötä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuhenkilö	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.
TUEMME KUNTALAISTEN HYVINVOINTIA ENNALTAEHKÄISEVÄSTI - Hyvinvointipalvelumme ovat kuntalaisten toiveista ja tarpeista lähteviä huomioiden kuntatalouden mahdollisuudet - Tiivis yhteistyö Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa edistää ennakkoivaa hyvinvointityötä - Tuotamme iloa ja hyvinvointia kuntalaisille vapaaehtoistoimijoiden ja muiden kumppanien kanssa - Kunnan avustuskokonaisuus sisältää taloudellisen kannusteen talkootyön tekemiseen - Kuntalaiset osallistuvat entistä aktiivisemmin	Hyvinvointipalvelujen määrittely - Määrittelemme mitä hyvinvointipalvelut Lapinlahden kunnassa tarkoittavat Lapset puheeksi – menetelmän käyttöönotto - Kouluterveydenhuolto Osallistava budjetointi osaksi hyvinvoinnin kehittämistä - Otamme osallistavan budjetoinnin osaksi hyvinvoinnin kehittämistä - Päivitetään avustuskriteerit - Otamme hyvinvointialueen yhteistyöhön mukaan - Teemme palveluiden tarvearvioinnin ja linkitämme siihen 3-sektorin palvelut	Kansalaisopiston vuosittainen sähköinen opiskelijapalautekysely Asiakaskysely kirjastopalveluista Toiminnan aloitus TEA-viisari Kouluterveyskysely	Kansalaisopiston rehtori Kirjastotoimenjohtaja valtuusto	Kansalaisopiston sähköinen kurssikyselypalaute on ollut erittäin hyvää. Kirjaston asiakaskysely toteutettiin helmikuun aikana. Vastauksia saatiin 98 kpl. Helmi-huhtikuussa toteutettu kouluterveyskysely kaikilla kouluilla. Osallistuttu THL:n, Karvin ja Kiva koulu -kyselyihin. Nuorisotyössä kysymme aktiivisesti Webropol kyselyin toiminnasta palautetta sekä kehitysideoita kuntalaisilta. Nuorisotyössä yllä pidetään Saapas -vapaaehtoistyötä ja kannustetaan kuntalaisia osallistumaan vapaaehtoistoimintaan.	

yhteisönsä sekä viihtyisän ja turvallisen kasvu- ja elinympäristön kehittämiseen Yhdistys- ja seurayhteistyö sekä monipuoliset harrastusmahdollisuudet innostavat kuntalaisia liikkumaan enemmän					
--	--	--	--	--	--

Olemme yritysten kanssa samalla puolella

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuuhenkilö	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.
YRITTÄJÄVERKOSTO TUOTTAAYHTEISTYÖMALLEJA JA HYÖTYÄ YRITTÄJILLE Haemme yhteistyömallieja elinkeinosektorin sidosryhmien kanssa uusien yritystoiminnan mahdollisuuksien löytämiseksi	- Otamme käyttöön paikallisen hankintaohjeistuksen - Päivitämme päätösten yritysvaikutusten arvioinnin - Säännöllinen ja jatkuva foorumi yrittäjyyteen liittyvissä asioissa ja yrittäjien sisäinen fb-ryhmä - Hankimme infotaulun 5-tien varrelle, jossa näkyy yrittäjien mainokset (yritykset osallistuvat kustannuksiin, laadimme yhteiset pelisäännöt, ELY mukana)			Etsivä nuorisotyö tekee aktiivisesti työtä nuorten koulutuksen ja työllistymisen eteen. Vahvana yhteistyökumppanina on eri alueen yritykset nuorten työllistymistä- ja koulutusta edistämässä.	

• Pyrimme madaltamaan kynnystä, jotta alueen yritykset löytäisivät saatavilla olevat kehittämisen tukimuodot laajemmassa määrin, ja saisivat uusia menestymisen eväitä • Kunta saa tiiviin ja avoimen vuoropuhelun kautta palautetta ja ideoita, kuinka helpottaa yrittämistä					
YRITYSTEN TYÖVOIMAN SAATAVUUS HELPOTTUU • Tarjoamme asuntoja yritysten työntekijöille Tuemme yrityksiä tarvittaessa rekrykoulutuksilla					

YRITYSTEN MÄÄRÄ KASVAA					
INFRASTRUKTUURIN VASTAAN YRITYSTEN TARPEITA	- Tietoliikenneverkostomme on nopea - Meillä on yritystoimintaan sopivia tontteja ja toimitiloja - Lupakäytäntömme ovat ketteriä ja notkeita - Arvioimme yritysvaikutukset päätöksenteossa				

Taloutemme on tasapainossa ja vakaalla pohjalla

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuhenkilö	Toteuma 30.4.	Toteuma 31.8.
TULOMME JA MENOMME OVAT TASAPAINOSSA - Palvelumme ovat kustannustehokkaita - Investointimme ovat suunnitelmallisia ja kestäviä - Hallitsemme omaisuuttamme ennakkoivasti, suunnitelmallisesti ja	- Palveluverkoston tarkastelu - hlömäärä ja osaaminen tarpeiden mukaan - Ostopalveluiden käyttö tarvittaessa - Tunnistetaan tuleva palvelutarve - Tehostaan tilankäyttöä - Huomioidaan käyttö- ja ylläpitokulut investointeja suunniteltaessa	Kansalaisopiston vuosittainen sähköinen luottamushenkilöpalautekysely	Kansalaisopiston rehtori	Nuorisotoimessa seurataan tiimeissä budjetin toteutumista. Näin henkilöstö pysyy myös ajan tasalla siitä, miten rahaa on käytetty ja mihin sitä voidaan vielä käyttää. Nuorisotoimi päivittää aktiivisesti hankintoja ja hankintojen tarvetta tiimissä taulukko pohjalla. Haemme ja etsimme rahoitusmahdollisuuksia toiminnan toteuttamiseen mm AVI:ltä Kansalaisopiston sähköinen luottamushenkilökyselypalaute on ollut myönteistä. Palveluverkoston tarkastelu annettu sivistysjohtajan	

kustannustar kasti • Pidämme veroprosentit ja taksat kohtuullisen • Kunnan taseessa on ylijäämää, kuntakonsern in tulos on positiivinen joka vuosi • Lainakanta käännetään laskuun				tehtäväksi vuoteen 2025 mennessä. Opettajien rekrytointien suunnittelussa huomioitu koulujen muuttuvat tuntimäärät ja palveluverkkoselvitys.	
---	--	--	--	--	--

Tekninen osasto 30.4.2023

TEKNISEN OSASTON TALOUSARVION TOTEUTUMA 30.4.2023 JA TILNPÄÄTÖSENNUSTE (1 000 €)

	Ta 2023	Toteuma € 30.4.2023	Toteutuma % 30.4.2023	TPE 31.12.2023	Poikkeama €
Toimintatulot	4 053	1343	33,14	4053	
Toimintamenot	- 5 649	- 2113	37,40	-5 649	
Toimintakate	- 1 596	-769	48,18	-1 596	

Toimintasuunnitelma tekniset palvelut ja ympäristöpalvelut

Teknisten palveluiden ja ympäristöpalveluiden tulosalueiden ja – yksiköiden toiminta on järjestetty ja johdettu tarkoituksenmukaisesti ja valtuuston määrittämien ohjeiden mukaisesti siten, että kuntalaisille ja hallintokunnille pystytään tuottamaan kaikki tekniset palvelut asianmukaisesti.

Teknisten palveluiden tulosityksiköitä ovat tekninen toimi, liikuntaväylät ja yleiset alueet, kiinteistökeskus ja liikuntalaitos.

Ympäristöpalveluiden tulosityksiköitä ovat rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu, ja ympäristöpalveluiden yhteiset toiminnot sekä VSS-toimi.

Strategiset tavoitteet ja niiden toteuma talousarviossa

Visionäärinen ja tekevä kunta

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuuhenkilö	Toteutuminen 30.4.2023
IDEA- JA KOKEILUKULTTUURIN RAKENTAMINEN - Johtamisemme tukee idea- ja kokeilukulttuuria - Luomme kulttuurin, joka rohkaisee tavoitelähtöiseen ideointiin ja nopeisiin kokeiluihin - Rakennamme prosessin ideoiden keräämiselle, kehittämiselle ja testaamiselle	- Kehityskeskusteluissa ja henkilöstöpalavereissa kannustetaan ideoihin ja kokeiluihin - Kuntalaisten palautteiden ja aloitteiden hyödyntäminen ideoinnissa	ideoiden ja kokeilujen määrä	Osastopäällikkö/tulosyksikköjen päälliköt	Liikuntatoimi on ideoinut ja suunnitellut liikuntafoorumissa yhdessä liikuntajärjestöjen kanssa erilaisia liikuntatoimintoja kuntalaisille ja tapahtumia mm. avajaiset, liikuntakalenteri keväällä 2023. Tiivistä yhteistyötä liikuntatoimijoiden kanssa.
KEHITÄMME KUNTA EKOLOGISESTI KESTÄVÄLLÄ TAVALLA - Otamme päätöksenteossamme huomioon ympäristövaikutukset - Toteutamme ja seuraamme Ilmastosuunnitelmaa 2021–2035	- Päivitetään katuvaloverkon valaisimia LED valaisimiin. Uusia valoja hankittaessa otetaan huomioon mahdollinen siirtyminen älykkääseen valaistuksen ohjaukseen. - Kiinteistövalaistuksen päivittämisen jatkaminen - Toteutetaan vesistökunnostuskohteita määrärahojen puitteissa - Aurinko- ja turbiinienergian lisääntyvähyödyntäminen	Osuus valaisimista % Osuus valaisimista % Toteutuminen Toteutuneet kohteet	Kuntatekniikkapäällikkö Kiinteistöpäällikkö Tekninen johtaja/Kuntatekniikkapäällikkö Kiinteistöpäällikkö Osastopäällikkö/tulosyksikköjen päälliköt	LED-valaisinten osuus katuvaloista arviolta n. 90 % Ympäristövaikutusten arvioinnin kaavake on luotu. Kirjaston valaistuksen uusimisesta on pyydetty tarjoukset. Muissa kiinteistöissä uusitaan yksittäisiä valaisimia rikkoontuneiden tilalle. Telppäsjoen kosteikon suunnittelu valmis

	- Päätöksien ja hankintojen teossa arvioidaan ympäristövaikutukset - Osavuosisikatsaukseen ilmastosuunnitelma yhtenä kohtana, avataan mitä tehty tai ei ole tehty			Terveyskeskuksen aurinkovoimalasta on pyydetty tarjoukset
LAPINLAHDEN TUNNETTUUDEN LISÄÄMINEN - Teemme Lapinlahtea tunnetuksi keskittymällä viestinnässä strategiaan kärkitavoitteisiin - Vahvistamme Lapinlahden kunnan mainetta hyvänä työnantajana (tavoitteena varmistaa parhaiden osaajien rekrytointi)	- Uudistetaan kunnan www-sivut teknisen osaston osalta - Panostetaan rekrytointi-ilmoituksiin (positiivinen työantajakuva) ja perehdytykseen	onnistuneiden rekryjen määrä	Osastopäällikkö/tulosyksikköjen päälliköt	Tekninen osasto omalta osaltaan ollut mukana www-sivujen uusimisessa.

Palvelemme intohimoisesti

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuuhenkilö	Toteutuminen 30.4.2023
PALVELUKETJUMME OVAT SUJUJIA JA TEHOKKAITA - Henkilöstömme tekee merkityksellistä ja arvoa tuottavaa työtä - Palveluketjumme ovat selkeästi kuvattuja ja niiden palvelutasot määriteltä - Kehitämme palveluitamme ennakoivasti palautteen, ideoiden ja kokeilujen avulla - Henkilöstömme osaa toimia uudistettujen palveluketjujen mukaisesti - Viestimme selkeästi ja ennakoivasti palveluistamme - Toimintatapamme ovat ajanmukaisia	- Sähköisen asioinnin edelleen kehittäminen: lomakkeiden luonti - Kuvaamme palvelut ja niiden kehittämisen mallin - Tuotamme talousarvioon yhteismitalliset palvelukuvaukset (kysymykset, joihin vastataan: kenelle ja miten, toimintaympäristön muutos ja palvelutarve) - Määritetään palveluiden vasteajat - Päivitämme kunnan nettisivuille palvelut asiakaslähtöisesti	Toteutunut	Osastopäällikkö/tulosyksiköiden päälliköt	Liikuntatoimi on omissa SOME-kanavissaan viestinyt ajankohtaisista toiminnoistaan selkeästi ja ennakoivasti, päivitämme tietoa kuntalaisille tiiviisti.
HENKILÖSTÖMME VOI HYVIN JA KOKEE TYÖNSÄ MERKITYKSELLISEKSI - Johtamisemme on osallistavaa ja kannustavaa - Toimintamme on asiakaskeskeistä, joustavaa sekä aloitteellista - Henkilöstömme osaaminen on ajan tasalla ja jokaisella on	- Osallistumme henkilöstöstrategian ja henkilöstösuunnitelman laadintaan (sisältää henkilöstön osaamisen kehittämisen) - Toteutamme hyvinvointikyselyn ja henkilöstötilinpäätöksen johtopäätösten mukaisia toimenpiteitä	Sairaspoissaolot	osastopäällikkö/esimiehet osastopäällikkö/esimiehet	Liikuntatoimi on pitänyt omia palaveria ja tiivistä yhteistyötä työntekijöiden kanssa yhteisistä asioista myös kehityskeskusteluissa. Yhteiset tavoitteet ovat selkeät.

selkeä rooli strategian toteuttamisessa • Urapolun suunnittelu on osa kehityskeskusteluja	• Toteutamme koulutussuunnitelmaa • Strategian toimeenpano pitää sisällään henkilöstön kanssa käydyt keskustelut, joissa tavoitteena yhteinen linja mitä strategialla tavoitellaan ja mikä on jokaisen rooli strategian toteutuksessa • Kehityskeskusteluihin ja henkilöstöstrategiaan otetaan mukaan urapolkujen suunnittelu • Kunnan tunnettuuden parantuminen parantaa kunnan työnantajakuva haluttuna työnantajana	Koulutuksiin osallistuminen		
PALVELUMME HOUKUTTELEVAT LAPSIPERHEITÄ • Edistämme perhemyönteisyyttä teoilla ja päätöksillä, jotka saavat perheet pysymään ja muuttamaan Lapinlahdelle	• Pidämme yllä kattavaa tonttitarjontaa • Toteutamme laadukkaasti määrärahojen puitteissa palveluitamme, jotka suoraan tai välillisesti vaikuttavat Lapinlahti kuvaan.		osastopäällikkö/esimiehet	Liikuntatoimi tarjoaa ja tukee perheiden liikunnan harrastamista mm. järjestämällä yhdessä järjestöjen kanssa tapahtumia ja harrastusmahdollisuuksia.

Teemme hyvinvointia edistävää yhteistyötä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuuhenkilö	Toteutuminen 30.4.2023
TUEMME KUNTALAISTEN HYVINVOINTIA ENNALTAEHKÄISEVÄSTI - Hyvinvointipalvelumme ovat kuntalaisten toiveista ja tarpeista lähteviä huomioiden kuntatalouden mahdollisuudet - Tiivis yhteistyö Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa edistää ennakoivaa hyvinvointityötä - Tuotamme iloa ja hyvinvointia kuntalaisille vapaaehtoistoimijoiden ja muiden kumppanien kanssa - Kunnan avustuskokonaisuus sisältää taloudellisen kannusteen talkootyön tekemiseen - Kuntalaiset osallistuvat entistä aktiivisemmin yhteisönsä sekä viihtyisän ja turvallisen kasvu- ja elinympäristön kehittämiseen - Yhdistys- ja seurayhteistyö sekä monipuoliset harrastusmahdollisuudet innostavat kuntalaisia liikkumaan enemmän	Hyvinvointipalvelujen määrittely - Määrittelemme mitä hyvinvointipalvelut Lapinlahden kunnassa teknisen osaston osalta tarkoittaa Osallistava budjetointi osaksi hyvinvoinnin kehittämistä - Otamme osallistavan budjetoinnin osaksi hyvinvoinnin kehittämistä osaltamme - Päivitetään avustuskriteerit siltä osin kuin koskettaa teknistä osastoa - Otamme hyvinvointialueen yhteistyöhön mukaan - Teemme palveluiden tarvearviointia ja linkitämme siihen 3-sektorin palvelut		Osastopäällikkö/tulosyksikköjen päälliköt Osastopäällikkö/liikuntasihtööri	Päivitetty avustuskriteerit liikunnan osalta. Yhteistyötä hyvinvointialueen perhekeskuksen kanssa lasten ja nuorten liikunnan harrastamisessa. Tiivistä yhteistyötä järjestöjen kanssa myös liikuntafoorumin puitteissa.

Olemme yritysten kanssa samalla puolella

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuuhenkilö	Toteutuminen 30.4.2023
YRITTÄJÄVERKOSTO TUOTTAU YHTEISTYÖMALLEJA JA HYÖTYÄ YRITTÄJILLE • Haemme yhteistyömalleja elinkeinosektorin sidosryhmien kanssa uusien yritystoiminnan mahdollisuuksien löytämiseksi • Kunta saa tiiviin ja avoimen vuoropuhelun kautta palautetta ja ideoita, kuinka helpottaa yrittämistä	• Otamme käyttöön paikallisen hankintaohjeistuksen • Säännöllinen ja jatkuva foorumi yrittäjyyteen liittyvissä asioissa ja yrittäjien sisäinen fb-ryhmä • Olemme mukana hankkeessa ” infotaulun 5-tien varrella”, jossa näkyy yrittäjien mainokset (yritykset osallistuvat kustannuksiin, laadimme yhteiset pelisäännöt, ELY mukana)	Toteutuminen	Tekninen johtaja	Hankintaohjeistus otettu käyttöön. Infotaulu 5-tien varrella hankkeessa mukana. Tekninen osasto on osoittanut mahdollisen sijoituspaikan.
INFRASTRUKTUURIMME VASTAA YRITYSTEN TARPEITA • Meillä on yritystoimintaan sopivia tontteja ja toimitiloja • Lupakäytäntömme ovat ketteriä ja notkeita • Arvioimme yritysvaikutukset päätöksenteossa	• Kaavoituksella pyritään ennakoimaan yritys- ja toimitilatonttien riittävyys • Lupakäsittelyssä huomioidaan hakijan hankkeen kiireellisyys lakien ja asetusten mukaisissa puitteissa • Otetaan yritysvaikutusten arviointi käyttöön asioiden valmistelussa ja päätöksenteon avuksi		Tekninen johtaja Ympäristöasiantuntija/Rakennustarkastaja Tekninen johtaja/tulosyksikköjen päälliköt	Lupakäsittelyjä on viety eteenpäin, ja lupajonoa purettu tehokkaasti ympäristöpuolella. Kiireelliset hankkeet huomioitu lupakäsittelyssä Alapitkän teollisuudelle osoitetun kaava-alueen käytön ja mahdollisen muutostarpeen osalta oltu aktiivisia. Yritysvaikutusten arviointi otettu käyttöön

Taloutemme on tasapainossa ja vakaalla pohjalla

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuuhenkilö	Toteutuminen 30.4.2023
TULOMME JA MENOMME OVAT TASAPAINOSSA • Palvelumme ovat kustannustehokkaita • Investointimme ovat suunnitelmallisia ja kestäviä • Hallitsemme omaisuuttamme ennakoivasti, suunnitelmallisesti ja kustannustarkasti	• Talvikunnossapidon konetyötuntien seuranta. Kunnossapidon seurantaan ajetaan sisään sähköinen ajoseurantajärjestelmä • Palveluverkoston tarkastelu • Henk. määrä ja osaaminen tarpeiden mukaan • Ostopalveluiden käyttö tarvittaessa • Tunnistetaan tuleva palvelutarve • Ohjataan tehostamaan tilankäyttöä • Huomioidaan käyttö- ja ylläpitokulut investointeja suunniteltaessa	h/km, €/km	Kuntatekniikkapäällikkö Osastopäällikkö/tulosyksiköiden päälliköt	Talvikunnossapito kaavatiet - 18,3 h / km - 1330 € / km

